

419

USTAWA

z dnia 7 lipca 1994 r.

o zmianie ustawy — Prawo spółdzielcze oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Art. 1. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176, z 1986 r. Nr 39, poz. 192, z 1987 r. Nr 33, poz. 181, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 3, poz. 12 i Nr 6, poz. 33, z 1990 r. Nr 6, poz. 36 i 37 oraz Nr 14, poz. 87, z 1991 r. Nr 83, poz. 373, Nr 111, poz. 480 i Nr 115, poz. 496 oraz z 1992 r. Nr 21, poz. 85) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. § 1. Spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą.

§ 2. Spółdzielnia może prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska.”;

2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu.”;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Majątek spółdzielni jest prywatną własnością jej członków.”;

4) skreśla się art. 4;

5) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. § 1. Statut spółdzielni powinien określać:

- 1) oznaczenie nazwy z dodatkiem „spółdzielnia” lub „spółdzielczy” i podaniem jej siedziby,
- 2) przedmiot działalności spółdzielni oraz czas trwania, o ile założono ją na czas określony,
- 3) wysokość wpisowego oraz wysokość i ilość udziałów, które członek obowiązany jest zadeklarować, terminy wno-

szczenia i zwrotu oraz skutki niewniesienia udziału w terminie; jeżeli statut przewiduje wnoszenie więcej niż jednego udziału, może określać ich górną granicę,

- 4) prawa i obowiązki członków,
- 5) zasady i tryb przyjmowania członków, wypowiedziania członkostwa, wykreślenia i wykluczania członków,
- 6) zasady zwoływania walnych zgromadzeń, obradowania na nich i podejmowania uchwał,
- 7) zasady i tryb wyboru oraz odwoływania członków organów spółdzielni,
- 8) zasady podziału nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) oraz pokrywania strat spółdzielni.

§ 2. Statut ponadto powinien zawierać postanowienia, których wprowadzenia wymagają przepisy niniejszej ustawy oraz może zawierać inne postanowienia.”;

6) w art. 6 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Liczba założycieli spółdzielni nie może być mniejsza od dziesięciu, jeżeli założycielami są osoby fizyczne i trzech, jeżeli założycielami są osoby prawne. W spółdzielniach produkcji rolnej liczba założycieli — osób fizycznych nie może być mniejsza od pięciu.”;

7) w art. 7 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wniosek podpisują wszyscy członkowie zarządu spółdzielni. Podpisy ich powinny być uwierzytelnione przez sąd rejestrowy lub przez notariusza.”;

8) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. Krajowa Rada Spółdzielcza prowadzi rejestr spółdzielni. Zasady prowadzenia rejestru i dane w nim uwidocznione określa Krajowa Rada Spółdzielcza.”;

- 9) w art. 10:
- a) w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) przedmiot działalności spółdzielni,”
 - b) w § 2 skreśla się wyrazy „przyłączenia jednostki organizacyjnej spółdzielni do innej spółdzielni”,
 - c) § 5 otrzymuje brzmienie:
„§ 5. W razie niedokonania przez członków zarządu lub likwidatorów spółdzielni obowiązkowych zgłoszeń do rejestru, sąd może nałożyć na nich kary porządkowe w łącznej wysokości nie przekraczającej dziesięciokrotnej kwoty najniższego miesięcznego wynagrodzenia.”;
- 10) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:
„Art. 12a. § 1. Zmiana statutu spółdzielni wymaga uchwały walnego zgromadzenia podjętej większością 2/3 głosów.
§ 2. Zarząd jest obowiązany uchwałą o zmianie statutu zgłosić w ciągu trzydziestu dni od daty jej podjęcia do sądu rejestrowego, załączając dwa odpisy protokołu walnego zgromadzenia. Przepisy art. 8 stosuje się odpowiednio.
§ 3. Zmiana statutu nie wywołuje skutków prawnych przed jej wpisaniem do rejestru.”;
- 11) art. 13 otrzymuje brzmienie:
„Art. 13. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określi sposób prowadzenia rejestru spółdzielni oraz tryb postępowania w sprawach dotyczących tego rejestru.”;
- 12) art. 14 otrzymuje brzmienie:
„Art. 14. Organem właściwym do publikowania ogłoszeń spółdzielczych przewidzianych w przepisach prawa jest „Monitor Spółdzielczy” wydawany przez Krajową Radę Spółdzielczą.”;
- 13) w art. 15:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Spółdzielnia musi liczyć co najmniej dziesięciu członków, a spółdzielnia produkcji rolnej pięciu członków, o ile statut nie wymaga liczby większej.”,
 - b) § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Członkami spółdzielni mogą być również osoby prawne, o ile statut nie stanowi inaczej.”;
- 14) art. 21 otrzymuje brzmienie:
„Art. 21. Członek spółdzielni nie może przed ustaniem członkostwa żądać zwrotu wpłat dokonanych na udziały (nie dotyczy to jednak wpłat przekraczających ilość udziałów, których zadeklarowania wymaga statut obowiązujący w chwili żądania zwrotu). Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym członek wystąpił z żądaniem oraz w wypadku, gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat spółdzielni (art. 19 § 2). Sposób i termin zwrotu określa statut.”;
- 15) skreśla się art. 23;
- 16) art 26 otrzymuje brzmienie:
„Art. 26. § 1. Udział byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do spółdzielni. Sposób i terminy wypłaty określa statut.
§ 2. Byłemu członkowi nie przysługuje prawo do funduszu zasobowego oraz do innego majątku spółdzielni w okresie jej działalności.”;
- 17) w art. 29 skreśla się § 2;
- 18) w art. 32:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Od uchwał w sprawach między członkiem a spółdzielnią członek może odwołać się w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym do organu określonego w statucie, chyba że statut wyłącza lub ogranicza to uprawnienie. Statut określa zasady i tryb postępowania wewnątrzspółdzielczego, a w szczególności terminy wnoszenia i rozpatrzenia odwołania.”,
 - b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
„§ 1a. W sprawach o wykluczenie lub wykreślenie członka z rejestru członków spółdzielni, członek może dochodzić na drodze sądowej swych praw po wyczerpaniu postępowania wewnątrzspółdzielczego przewidzianego w § 1 i w art. 24 § 4 lub po bezskutecznym upływie terminów ustalonych w statucie do podjęcia uchwały przez organ odwoławczy.”;
- 19) w art. 33 skreśla się § 1;
- 20) skreśla się art. 34;
- 21) w art. 36 § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. W walnym zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz przedstawiciele Krajowej Rady Spółdzielczej.”;
- 22) w art. 38 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia należy:
- 1) uchwalanie kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej,
 - 2) rozpatrywanie sprawozdań rady, zatwierdzanie sprawozdań rocznych i sprawozdań finansowych oraz podejmowanie uchwał co do wniosków członków spółdzielni, rady lub zarządu w tych sprawach i udzielanie absolutorium członkom zarządu,
 - 3) rozpatrywanie wniosków wynikających z przedstawionego protokołu polustracyjnego z działalności spółdzielni oraz podejmowanie uchwał w tym zakresie,
 - 4) podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) lub sposobu pokrycia strat,
 - 5) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości, zbycia zakładu lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej,
 - 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do innych organizacji gospodarczych oraz występowania z nich,

- 7) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań jaką spółdzielnia może zaciągnąć,
 - 8) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia się spółdzielni, podziału spółdzielni oraz likwidacji spółdzielni,
 - 9) rozpatrywanie w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym odwołań od uchwał rady,
 - 10) uchwalanie zmian statutu,
 - 11) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia lub wystąpienia spółdzielni ze związku oraz upoważnienie zarządu do podejmowania działań w tym zakresie,
 - 12) wybór delegatów na zjazd związku, w którym spółdzielnia jest zrzeszona.”;
- 23) w art. 39:
- a) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Zarząd zwołuje walne zgromadzenie także na żądanie:
 - 1) rady,
 - 2) przynajmniej jednej dziesiątej, nie mniej jednak niż trzech członków, jeżeli uprawnienia tego nie zastrzeżono w statucie dla większej liczby członków.”;
 - b) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. W spółdzielniach, w których walne zgromadzenie jest zastąpione przez zebranie przedstawicieli, zarząd zwołuje je także na żądanie:
 - 1) 1/3 przedstawicieli na zebranie przedstawicieli,
 - 2) zebrań grup członkowskich obejmujących co najmniej 1/5 ogólnej liczby członków spółdzielni.”;
 - c) § 5 otrzymuje brzmienie:
„§ 5. W wypadkach wskazanych w § 2 i 3 walne zgromadzenie (zebranie przedstawicieli) zwołuje się w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu sześciu tygodni od dnia wniesienia żądania. Jeżeli to nie nastąpi, zwołuje je rada nadzorcza, związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona lub Krajowa Rada Spółdzielcza, na koszt spółdzielni.”;
- 24) w art. 40 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. O czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia zawiadamia się członków, związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz Krajową Radę Spółdzielczą w sposób i w terminach określonych w statucie.”;
- 25) w art. 41:
- a) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, chyba że ustawa lub statut stanowią inaczej.”;
 - b) § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Protokoły są jawne dla członków spółdzielni, przedstawicieli związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz dla Krajowej Rady Spółdzielczej.”;
- 26) w art. 42:
- a) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Członek spółdzielni może zaskarżyć do sądu uchwałę z powodu jej niezgodności z prawem lub postanowieniami statutu; na tej samej podstawie uchwałę może zaskarżyć także zarząd spółdzielni.”;
 - b) § 6 otrzymuje brzmienie:
„§ 6. Przepisy § 1—5 stosuje się również do wykluczonego lub wykreślonego członka w wypadku zaskarżenia przez niego uchwały o wykluczeniu lub wykreśleniu. Prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia lub wykreślenia przysługuje wyłącznie członkowi, którego uchwała dotyczy.”;
 - c) po § 6 dodaje się § 6a w brzmieniu:
„§ 6a. Jeżeli powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia wnosi zarząd, spółdzielnię reprezentuje rada.”;
- 27) skreśla się art. 43;
- 28) w art. 45:
- a) skreśla się § 3,
 - b) § 6 otrzymuje brzmienie:
„§ 6. Członkowi rady spółdzielni można wypowiedzieć umowę o pracę albo warunki pracy lub płacy tylko w wypadkach, w których Kodeks pracy dopuszcza dokonanie takiej czynności w stosunku do członka zakładowego organu związku zawodowego. Przepis ten stosuje się odpowiednio do członków rady świadczących pracę na innej podstawie niż umowa o pracę.”;
- 29) w art. 46:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Do zakresu działania rady należy:
 - 1) uchwalanie planów gospodarczych i programów działalności społecznej i kulturalnej,
 - 2) nadzór i kontrola działalności spółdzielni poprzez:
 - a) badanie okresowych sprawozdań oraz sprawozdań finansowych,
 - b) dokonywanie okresowych ocen wykonania przez spółdzielnię jej zadań gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przez spółdzielnię praw jej członków,
 - c) przeprowadzanie kontroli nad sposobem załatwiania przez zarząd wniosków organów spółdzielni i jej członków,
 - 3) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia i obciążenia nieruchomości oraz nabycia zakładu lub innej jednostki organizacyjnej,
 - 4) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do organizacji społecznych oraz występowania z nich,
 - 5) zatwierdzanie struktury organizacyjnej spółdzielni,
 - 6) rozpatrywanie skarg na działalność zarządu,
 - 7) składanie walnemu zgromadzeniu sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli i ocenę sprawozdań finansowych,

- 8) podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między spółdzielnią a członkiem zarządu lub dokonywanych przez spółdzielnię w interesie członka zarządu oraz reprezentowanie spółdzielni przy tych czynnościach; do reprezentowania spółdzielni wystarczy dwóch członków rady przez nią upoważnionych.”
- b) § 3 otrzymuje brzmienie:
- „§ 3. Statut może przewidywać wybór przez radę jej prezydium z zadaniem organizowania pracy rady.”;
- 30) skreśla się art. 47;
- 31) art. 49 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 49. § 1. Skład i liczbę członków zarządu określa statut. Statut może przewidywać zarząd jednoosobowy, którym jest prezes i ustalać wymagania, jakie powinna spełniać osoba wchodząca w skład zarządu lub prezes w zarządzie jednoosobowym.
- § 2. Członków zarządu, w tym prezesa i jego zastępców, wybiera i odwołuje stosownie do postanowień statutu, rada lub walne zgromadzenie. Odwołanie wymaga pisemnego uzasadnienia.
- § 3. Spółdzielnia, których członkami są wyłącznie osoby prawne, wybierają zarząd spośród kandydatów będących osobami fizycznymi wskazanymi przez te osoby prawne. W spółdzielniach, w których członkami są osoby fizyczne i osoby prawne, członków zarządu wybiera się również spośród kandydatów wskazanych przez osoby prawne.
- § 4. Walne zgromadzenie może odwołać tych członków zarządu, którym nie udzieliło absolutorium (art. 38 § 1 pkt 2), niezależnie od tego, który organ stosownie do postanowień statutu wybiera członków zarządu. W tym wypadku nie stosuje się przepisu art. 41 § 1.
- § 5. Zarząd jednoosobowy nie może dokonywać czynności w sprawach wynikających ze stosunku członkostwa. Czynności takie są dokonywane przez radę nadzorczą, chyba że statut przewiduje właściwość walnego zgromadzenia.”;
- 32) skreśla się art. 51;
- 33) skreśla się art. 53;
- 34) art. 54 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 54. § 1. Oświadczenia woli za spółdzielnię składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i pełnomocnik. W spółdzielniach o zarządzie jednoosobowym, oświadczenie woli mogą składać również dwaj pełnomocnicy.
- § 2. Oświadczenia, o których mowa w § 1, składa się w ten sposób, że pod nazwą spółdzielni osoby upoważnione do ich składania zamieszczają swoje podpisy.
- § 3. Oświadczenia pisemne skierowane do spółdzielni, a złożone w jej lokalu albo jednemu z członków zarządu lub pełnomocnikowi mają skutek prawny względem spółdzielni.”;
- 35) w art. 55 w § 1 skreśla się wyrazy „(art. 53 § 1)”;
- 36) w art. 56 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:
- „§ 3. Członkowie rady i zarządu nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec spółdzielni, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnicy lub członkowie władz w podmiotach gospodarczych prowadzących działalność konkurencyjną wobec spółdzielni. Naruszenie zakazu konkurencji stanowi podstawę odwołania członka rady lub zarządu oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.
- § 4. W wypadku naruszenia przez członka rady nadzorczej zakazu konkurencji określonego w § 3 — rada może podjąć uchwałę o zawieszeniu członka tego organu w pełnieniu czynności. Statut określa termin zwołania posiedzenia organu, który dokonał wyboru zawieszzonego członka rady. Powyższy organ rozstrzyga o uchyleniu zawieszenia bądź odwołaniu zawieszzonego członka rady.”;
- 37) art. 57 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 57. W skład rady nie mogą wchodzić osoby będące kierownikami bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni lub pełnomocnikami zarządu oraz osoby pozostające z członkami zarządu lub kierownikami bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.”;
- 38) w art. 58 § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Do odpowiedzialności członków rady i zarządu mają odpowiednio zastosowanie przepisy Kodeksu pracy o odpowiedzialności materialnej pracowników. W wypadkach, w których przepisy te przewidują górną granicę odszkodowania, wynosi ono w stosunku do członków rady lub zarządu, nie zatrudnionych w spółdzielni kwotę trzykrotnego, przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w spółdzielni za ostatni kwartał.”;
- 39) art. 59 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 59. § 1. W spółdzielniach, w których walne zgromadzenie zostaje zastąpione przez zebranie przedstawicieli, organami tych spółdzielni są także zebrania grup członkowskich. Zasady podziału członków na grupy członkowskie i zasady działania tych zebrań określa statut.
- § 2. Do uprawnień zebrań grup członkowskich należy:
- 1) wybieranie i odwoływanie przedstawicieli na zebranie przedstawicieli,
 - 2) wybieranie i odwoływanie członków rady spółdzielni, jeśli statut tak stanowi,
 - 3) rozpatrywanie spraw, które mają być przedmiotem obrad najbliższego zebrania przedstawicieli i zgłaszanie swoich wniosków w tych sprawach,

- 4) rozpatrywanie okresowych sprawozdań rady i zarządu,
- 5) wyrażanie swojej opinii i zgłaszanie do właściwych organów spółdzielni wniosków w sprawach spółdzielni, a zwłaszcza we wspólnych sprawach członków wchodzących w skład zebrania grupy.
- § 3. Statut może również określać inne zadania i uprawnienia zebrań grup członkowskich.”;
- 40) w Części I w Tytule I skreśla się Dział V i VI;
- 41) art. 67 otrzymuje brzmienie:
„Art. 67. Spółdzielnia prowadzi działalność gospodarczą na zasadach rachunku ekonomicznego przy zapewnieniu korzyści członkom spółdzielni.”;
- 42) skreśla się art. 69—74;
- 43) art. 75 otrzymuje brzmienie:
„Art. 75. Zysk spółdzielni, po pomniejszeniu o podatek dochodowy i inne obciążenia obowiązkowe wynikające z odrębnych przepisów ustawowych, stanowi nadwyżkę bilansową.”;
- 44) art. 76 otrzymuje brzmienie:
„Art. 76. Nadwyżka bilansowa podlega podziałowi na podstawie uchwały walnego zgromadzenia. Co najmniej 5% nadwyżki przeznacza się na zwiększenie funduszu zasobowego, jeżeli fundusz ten nie osiąga wysokości wniesionych udziałów obowiązkowych.”;
- 45) art. 77 otrzymuje brzmienie:
„Art. 77. § 1. Część nadwyżki bilansowej pozostałej po dokonaniu odpisu, o którym mowa w art. 76, przeznacza się na cele określone w uchwale walnego zgromadzenia.
§ 2. Zasady podziału nadwyżki bilansowej między członków spółdzielni określa statut.
§ 3. Jeżeli zadeklarowane przez członka udziały nie zostały w pełni wniesione, kwoty przypadające członkowi z tytułu podziału nadwyżki bilansowej zalicza się na poczet jego niepełnych udziałów.
§ 4. Jeżeli podział części nadwyżki bilansowej między członków ma nastąpić w formie oprocentowania udziałów, w podziale tym uwzględnia się byłych członków (ich spadkobierców), którym przysługują roszczenia o wypłatę udziałów.”;
- 46) art. 78 otrzymuje brzmienie:
„Art. 78. § 1. Zasadniczymi funduszami własnymi tworzonymi w spółdzielni są:
1) fundusz udziałowy powstający z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach,
2) fundusz zasobowy powstający z wpłat przez członków wpisowego,
- części nadwyżki bilansowej lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach.
- § 2. Spółdzielnia tworzy także inne fundusze własne przewidziane w odrębnych przepisach oraz w jej statucie.”;
- 47) skreśla się art. 79;
- 48) skreśla się art. 81;
- 49) art. 82 otrzymuje brzmienie:
„Art. 82. Oprocentowanie wkładów pieniężnych stanowi koszt uzyskania przychodów.”;
- 50) skreśla się art. 84 i 85;
- 51) art. 87 otrzymuje brzmienie:
„Art. 87. Spółdzielnia prowadzi rachunkowość na zasadach określonych odrębnymi przepisami.”;
- 52) po art. 87 dodaje się art. 88a w brzmieniu:
„Art. 88a. § 1. Roczne sprawozdania finansowe spółdzielni podlegają badaniu pod względem rzetelności i prawidłowości. Uchwałę w tym zakresie podejmuje rada nadzorcza.
§ 2. Roczne sprawozdanie finansowe podlega badaniu w trybie i według zasad określonych w odrębnych przepisach.
§ 3. Przepis § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do sprawozdań finansowych stanowiących podstawę przy łączeniu i podziale spółdzielni.”;
- 53) art. 89 otrzymuje brzmienie:
„Art. 89. Roczne sprawozdanie z działalności spółdzielni, łącznie ze sprawozdaniem finansowym i opinią biegłego rewidenta, jeżeli podlega ono obowiązkowemu badaniu, wykląda się w lokalu spółdzielni co najmniej na czternaście dni przed terminem walnego zgromadzenia w celu umożliwienia członkom spółdzielni zapoznania się z nim.”;
- 54) w art. 90 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Strata bilansowa w banku spółdzielczym pokrywana jest według zasad i w terminie określonym w programie uzdrawiającym, o którym mowa w art. 104 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. z 1992 r. Nr 72, poz. 359, z 1993 r. Nr 6, poz. 29, Nr 28, poz. 127 i Nr 134, poz. 646 oraz z 1994 r. Nr 80, poz. 369), zaakceptowanym przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.”;
- 55) art. 91 otrzymuje brzmienie:
„Art. 91. § 1. Każda spółdzielnia obowiązana jest przynajmniej raz na trzy lata, a w okresie likwidacji corocznie, poddać się lustracyjnemu badaniu legalności, gospodarczości i rzetelności całości jej działania,
§ 2. Spółdzielnia może wystąpić w każdym czasie o przeprowadzenie lustracji całości lub części jej działalności albo tylko określonych zagadnień. Lustracja może być przeprowadzona na żądanie walnego zgromadzenia, rady lub 1/5 członków spółdzielni.

- § 3. Lustrację przeprowadzają właściwe związki rewizyjne w spółdzielniach w nich zrzeszonych. Spółdzielnie nie zrzeszone zlecają odpłatne przeprowadzenie lustracji wybranemu związkowi rewizyjnemu lub Krajowej Radzie Spółdzielczej.
- § 4. Lustratora wyznacza związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona lub Krajowa Rada Spółdzielcza. Obowiązki lustratora może pełnić osoba, która uzyskała uprawnienia lustracyjne wydane przez Krajową Radę Spółdzielczą. Kryteria kwalifikacyjne lustratorów oraz tryb przeprowadzania lustracji określa Krajowa Rada Spółdzielcza.
- § 5. Jeżeli działalność lustratora jest niezgodna z prawem, a także jeżeli lustrator nie zachowuje w tajemnicy wiadomości o działalności spółdzielni uzyskanych przy lustracji, Krajowa Rada Spółdzielcza z własnej inicjatywy lub na wniosek związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona może go pozbawić uprawnień lustratora. Zachowanie tajemnicy nie obowiązuje wobec organów lustrowanej spółdzielni, związku rewizyjnego, który lustratora wyznaczył, Krajowej Rady Spółdzielczej oraz organów wymiaru sprawiedliwości.
- § 6. Uchwała Krajowej Rady Spółdzielczej w sprawie pozbawienia uprawnień lustratora jest ostateczną decyzją w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, który stosuje się odpowiednio.”;
- 56) w art. 93:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Z czynności lustracyjnych lustrator sporządza protokół, który składa radzie i zarządowi spółdzielni. Protokół sporządzony przez lustratora ma moc dokumentu urzędowego.”;
- b) skreśla się § 3,
- c) § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Wnioski z przeprowadzonej lustracji powinny być przedstawione przez radę nadzorczą najbliższemu walnemu zgromadzeniu.”;
- 57) skreśla się art. 94 i 95;
- 58) art. 98 otrzymuje brzmienie:
„Art. 98. § 1. Podstawę rachunkową połączenia stanowią sprawozdania finansowe łączących się spółdzielni, sporządzone na dzień połączenia.
§ 2. Jeżeli walne zgromadzenia łączących się spółdzielni nie postanowią inaczej, podział nadwyżki bilansowej nastąpi oddzielnie według sprawozdań finansowych sporządzonych na dzień połączenia.”;
- 59) w art. 100 wyraz „bilansie” zastępuje się wyrazami „sprawozdaniu finansowym”;
- 60) w Części I w Tytule I skreśla się Dział X;
- 61) w art. 108 w § 2 w pkt 3 wyraz „bilansu” zastępuje się wyrazami „sprawozdania finansowego”;
- 62) art. 110 otrzymuje brzmienie:
„Art. 110. Zarząd spółdzielni powstającej jest obowiązany w terminie czternastu dni od dnia jego wyboru wystąpić z wnioskiem o wpisanie spółdzielni do rejestru, a zarząd spółdzielni dotychczasowej — z wnioskiem o wpisanie do rejestru jej podziału. Przepisy art. 7 oraz art. 8 stosuje się odpowiednio.”;
- 63) art. 112 otrzymuje brzmienie:
„Art. 112. Do podziału spółdzielni stosuje się odpowiednio przepisy art. 98 § 1 i art. 100.”;
- 64) w art 113:
- a) w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) wskutek zmniejszenia się liczby członków poniżej wskazanej w statucie lub w ustawie, jeżeli spółdzielnia w terminie jednego roku nie zwiększy liczby członków do wymaganej wielkości,”;
- b) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. W wypadkach przewidzianych w § 1 zarząd spółdzielni (likwidator) zgłosi do rejestru otwarcie likwidacji spółdzielni i zawiadomi o tym właściwy związek rewizyjny. Jeżeli zarząd (likwidator) tego nie uczyni, zgłoszenia dokona związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona.”;
- 65) art. 114 otrzymuje brzmienie:
„Art. 114. § 1. Związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, może podjąć uchwałę o postawieniu spółdzielni w stan likwidacji, jeżeli:
1) działalność spółdzielni wykazuje rażąco i uporczywe naruszenia prawa lub postanowień statutu,
2) spółdzielnia została zarejestrowana z naruszeniem prawa,
3) spółdzielnia co najmniej od roku nie prowadzi działalności gospodarczej.
§ 2. Uchwałę związku rewizyjnego, o której mowa w § 1, spółdzielnia może zaskarżyć do sądu w ciągu sześciu tygodni od dnia jej doręczenia wraz z uzasadnieniem. W razie niezaskarżenia uchwały w ustawowym terminie lub uprawnienia się orzeczenia oddalającego powództwo albo umarzającego postępowanie w sprawie, związek rewizyjny zgłasza do rejestru wniosek o otwarcie likwidacji, wyznaczając jednocześnie likwidatora.”;
- 66) art. 115 otrzymuje brzmienie:
„Art. 115. Jeżeli spółdzielnia nie rozpoczęła działalności gospodarczej w ciągu roku od dnia jej zarejestrowania i nie posiada majątku, może ulec wykreśleniu z rejestru na wniosek związku rewizyjnego.”;

67) w art. 118 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Umowę z likwidatorem o wykonanie czynności likwidacyjnych zawiera rada spółdzielni. W wypadku gdy zwołanie rady napotyka poważne trudności albo gdy likwidatora wyznacza związek rewizyjny, umowę z likwidatorem zawiera ten związek, działając w imieniu spółdzielni.”;

68) art. 119 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 119. § 1. Do likwidatora stosuje się odpowiednie przepisy dotyczące zarządu spółdzielni i członków zarządu, jeżeli przepisy o likwidacji nie stanowią inaczej.
- § 2. Likwidator nie może zawierać nowych umów, chyba że jest to konieczne do przeprowadzenia likwidacji spółdzielni. Dalej idące ograniczenia może ustanowić organ, który wyznaczył likwidatora. Ograniczenia takie powinny być niezwłocznie zgłoszone przez likwidatora do rejestru.
- § 3. Jeżeli zwołanie walnego zgromadzenia lub rady spółdzielni napotyka poważne trudności, związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, może upoważnić likwidatora do dokonania czynności określonego rodzaju, które wymagają uchwały walnego zgromadzenia lub rady spółdzielni.
- § 4. Likwidator może być odwołany w każdej chwili przez organ, który go wyznaczył. Ponadto likwidatora może odwołać z ważnych przyczyn związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona.
- § 5. Organ, który odwołuje likwidatora obowiązany jest równocześnie wyznaczyć innego.”;

69) art. 122 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 122. Likwidator powinien niezwłocznie po wyznaczeniu go:
- 1) zgłosić do rejestru wnioski o wpisanie otwarcia likwidacji spółdzielni, jeżeli nie zostało to jeszcze dokonane i zawiadomić o tym związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona oraz Krajową Radę Spółdzielczą,
 - 2) powiadomić banki finansujące spółdzielnię oraz organy finansowe o otwarciu likwidacji spółdzielni,
 - 3) ogłosić w „Monitorze Spółdzielczym” zawiadomienie o otwarciu likwidacji spółdzielni i wezwać wierzycieli do zgłoszenia wierzytelności w terminie trzech miesięcy od dnia tego ogłoszenia,
 - 4) przystąpić do sporządzenia sprawozdania finansowego na dzień otwarcia likwidacji oraz listy zobowiązań spółdzielni,
 - 5) sporządzić plan finansowy likwidacji i plan zaspokojenia zobowiązań.”;

70) art. 123 otrzymuje brzmienie:

„Art. 123. W czasie likwidacji nie stosuje się przepisu art. 90 § 1, w zakresie kolejności pokrywania strat bilansowych.”;

71) w art. 124 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Uznanie przez likwidatora wierzytelności przerywa bieg przedawnienia i terminu zawitego, jeżeli zostało dokonane pisemnie.”;

72) w art. 125:

a) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Pozostały majątek spółdzielni zostaje przeznaczony na cele określone w uchwale ostatniego walnego zgromadzenia. Roszczenia byłego członka do części funduszu zasobowego i innego majątku spółdzielni są zaspokajane w postępowaniu likwidacyjnym. Zasady udziału byłego członka w funduszu zasobowym i innym majątku spółdzielni określa statut.”;

b) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Jeżeli uchwała walnego zgromadzenia nie zawiera stosownego wskazania, likwidator przekazuje pozostały majątek nieodpłatnie na cele spółdzielcze lub społeczne.”;

73) art. 126 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 126. § 1. Po zakończeniu likwidacji likwidator przedstawia walnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia sprawozdanie finansowe na dzień zakończenia likwidacji.
- § 2. Jeżeli zwołanie walnego zgromadzenia napotyka poważne trudności, likwidator przedstawia sprawozdanie finansowe do zatwierdzenia związkowi rewizyjnemu, w którym spółdzielnia jest zrzeszona.
- § 3. Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego na dzień zakończenia likwidacji, likwidator zgłasza do rejestru wniosek o wykreślenie spółdzielni z rejestru oraz przekazuje księgi i dokumenty zlikwidowanej spółdzielni do przechowania. Wykreślenie powinno być ogłoszone przez sąd.”;

74) art. 127 otrzymuje brzmienie:

„Art. 127. W razie zaspokojenia wszelkich należności przypadających od spółdzielni i złożenia do depozytu sądowego kwot na zabezpieczenie należności spornych lub niewymagalnych, spółdzielnia może ulec wykreśleniu z rejestru przed zakończeniem prowadzonych przez nią lub przeciwko niej sporów sądowych. W takim wypadku w miejsce spółdzielni wchodzi jako strona związek rewizyjny, w którym spółdzielnia jest zrzeszona. Związek rewizyjny obowiązany jest do przekazania kwot uzyskanych w wyniku sporu na cele określone stosownie do art. 125 § 5 i 6.”;

75) art. 129 otrzymuje brzmienie:

„Art. 129. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej oraz po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Spółdzielczej, określi w drodze rozporządzenia sposób i czas przechowywania ksiąg i dokumentów zlikwidowanych spółdzielni oraz organizacji spółdzielczych.”;

- 76) w art. 130 w § 2 wyraz „bilansu” zastępuje się wyrazami „sprawozdania finansowego”;
- 77) art. 133 otrzymuje brzmienie:
„Art. 133. Jeżeli ze sprawozdania finansowego sporządzonego przez zarząd lub przez likwidatora wynika, że majątek spółdzielni, która zaprzestała swej działalności, nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, a wierzyciele nie wyrażą zgody na ich pokrycie, sąd na wniosek wierzycieli lub Krajowej Rady Spółdzielczej zarządzi wykreślenie spółdzielni z rejestru, zawiadamiając o tym wierzycieli i Krajową Radę Spółdzielczą. W takim wypadku nie przeprowadza się postępowania upadłościowego.”;
- 78) art. 138 otrzymuje brzmienie:
„Art. 138. Przedmiotem działalności rolniczej spółdzielni produkcyjnej jest prowadzenie wspólnego gospodarstwa rolnego oraz działalności na rzecz indywidualnych gospodarstw rolnych członków. Spółdzielnia może również prowadzić inną działalność gospodarczą.”;
- 79) w art. 139 skreśla się § 3;
- 80) skreśla się art. 140;
- 81) w art. 141 w § 1 wyraz „powinien” zastępuje się wyrazem „może”;
- 82) art. 142 otrzymuje brzmienie:
„Art. 142. Statut może przewidywać, że członkowi przysługuje prawo do działki przyzagrodowej. W takim wypadku statut powinien określać, którym członkom przysługuje prawo do działki przyzagrodowej, wielkość działek i sposób ich wydzielania.”;
- 83) skreśla się art. 146;
- 84) w art. 148:
a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Jeżeli statut przewiduje wniesienie wkładu gruntowego, powinien określać zasady i termin jego wycofania w razie ustania członkostwa w spółdzielni oraz określać zasady częściowego wycofania wkładu gruntowego w czasie trwania członkostwa.”;
b) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Statut powinien określać również zasady i termin ostatecznych rozliczeń między członkiem wycofującym wkład gruntowy a spółdzielnią.”;
c) w § 3 wyrazy „gospodarki zespołowej” zastępuje się wyrazami „wspólnej gospodarki”;
- 85) skreśla się art. 150;
- 86) w art. 152:
a) w § 1 w drugim zdaniu wyrazy „w gospodarstwie zespołowym” zastępuje się wyrazami „we wspólnym gospodarstwie”;
b) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Wkład pieniężny, jak i środki produkcji wniesione na jego poczet są przeliczane według zasad określonych w statucie.”;
- c) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Wkład pieniężny jest oprocentowany w wysokości określonej w statucie.”;
- 87) art. 153 otrzymuje brzmienie:
„Art. 153. § 1. Wkład pieniężny podlega zwrotowi w wypadku ustania członkostwa. Zwrot następuje w gotówce przy uwzględnieniu zasad, o których mowa w art. 152 § 2.
§ 2. Przepis § 1 stosuje się do następców prawnych członka.”;
- 88) po art. 154 dodaje się art. 154a w brzmieniu:
„Art. 154a. Statut spółdzielni może przewidywać powiększenie wkładów pieniężnych z dochodu ogólnego. W takim wypadku statut określa uprawnienia członków do wycofania w czasie trwania członkostwa części wkładu pochodzącego z odpisów.”;
- 89) w art. 155 w § 1 wyrazy „walne zgromadzenie” zastępuje się wyrazem „zarząd”;
- 90) art. 157 otrzymuje brzmienie:
„Art. 157. Spółdzielnia poza członkami i domownikami może zatrudniać stosownie do swoich potrzeb również inne osoby na podstawie umowy o pracę lub na podstawie innego stosunku prawnego, którego przedmiotem jest świadczenie pracy.”;
- 91) w art. 158 w § 1 i 3 wyrazy „dochodzie spółdzielni” zastępuje się wyrazami „dochodzie podzielnym”;
- 92) w art. 161 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Członkom i ich domownikom pracującym w spółdzielni, przysługuje prawo do świadczeń związanych z okresem ciąży, urodzeniem i wychowaniem małego dziecka na zasadach określonych w przepisach prawa pracy.”;
- 93) art. 164 otrzymuje brzmienie:
„Art. 164. Roszczenia członka i domownika z tytułu wykonywanej pracy przedawniają się z upływem lat trzech od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.”;
- 94) w art. 166 wyraz „dochodów” zastępuje się wyrazem „zysków”;
- 95) art. 167 otrzymuje brzmienie:
„Art. 167. § 1. Zasadniczymi funduszami własnymi tworzonymi w spółdzielni są:
1) fundusz udziałowy powstający z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału dochodu ogólnego lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach,
2) fundusz zasobowy powstający z wpłat przez członków wpisowego, części dochodu ogólnego, wartości majątkowych otrzymanych nieodpłatnie lub innych źródeł określonych w odrębnych przepisach. Fundusz zasobowy zmniejsza się o straty na likwidacji środków trwałych oraz straty losowe.”;

- § 2. Spółdzielnia tworzy także inne fundusze własne przewidziane w odrębnych przepisach oraz w jej statucie.”;
- 96) art. 168 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 168. Dochód ogólny podlega podziałowi na podstawie uchwały walnego zgromadzenia. Spółdzielnia przeznaczona co najmniej 3% dochodu ogólnego na fundusz zasobowy, jeżeli fundusz ten nie osiąga wysokości wniesionych udziałów obowiązkowych.”;
- 97) skreśla się art. 169 i 170;
- 98) w art. 171:
 a) § 1 otrzymuje brzmienie:
 „§ 1. Część dochodu ogólnego powstała po dokonaniu odpisów, o których mowa w art. 154a, 167 i 168, stanowi dochód podzielny podlegający podziałowi między członków i domowników z tytułu wykonywania pracy.”;
 b) w § 3 wyraz „bilansu” zastępuje się wyrazami „sprawozdania finansowego”;
- 99) art. 172 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 172. W sprawach nie uregulowanych w art. 166—168 i 171 mają odpowiednie zastosowanie przepisy Działu VII Części I Tytułu I niniejszej ustawy, z wyjątkiem przepisów art. 75, 76, 77 § 1 i 2 oraz art. 78.”;
- 100) w Części I w Tytule II w Dziale I skreśla się Rozdział 2;
- 101) w art. 178:
 a) w § 1 skreśla się wyrazy „i 2”, a wyraz „ze-społowego” zastępuje się wyrazem „wspólnego”,
 b) w § 2 wyrazy „art. 142—172” zastępuje się wyrazami „art. 142—145, 147—149, 151—168, 171 i 172”, a wyrazy „art. 142—154” zastępuje się wyrazami „art. 142—145, 147—149, 151—154”;
- 102) w Części I w Tytule II w Dziale I skreśla się Rozdział 4;
- 103) w art. 180 w § 3 wyrazy „art. 142—154” zastępuje się wyrazami „art. 142—145, 147—149, 151—154”;
- 104) w art. 181a:
 a) w § 3 wyrazy „naczelnym, centralnym i terenowym organów władzy i administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „organów władzy państwowej oraz administracji rządowej i samorządowej”,
 b) skreśla się § 4;
- 105) w art. 183 § 1 otrzymuje brzmienie:
 „§ 1. Za pracę w spółdzielni członek spółdzielni otrzymuje wynagrodzenie, na które składa się wynagrodzenie bieżące i udział w części nadwyżki bilansowej przeznaczonej do podziału między członków zgodnie z zasadami ustalonymi w statucie.”;
- 106) art. 197 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 197. § 1. Termin do wszczęcia przez członka spółdzielni postępowania przed sądem w sprawach dotyczących wypowiedzenia spółdzielczej umowy o pracę, warunków pracy i płacy, rozwiązania oraz odmowy jej nawiązania wynosi czterdzieści dni i liczy się od dnia doręczenia pisemnego zawiadomienia członka o oświadczeniu spółdzielni w tych sprawach wraz z uzasadnieniem.
- § 2. W wypadku wniesienia przez członka odwołania w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym, termin określony w § 1 biegnie od dnia doręczenia członkowi spółdzielni zawiadomienia wraz z uzasadnieniem o uchwale organu odwoławczego lub od upływu terminu ustalonego w statucie do podjęcia uchwały przez ten organ.”;
- 107) w art. 199 skreśla się wyrazy „i okres wstępny”;
- 108) w art. 200 w § 1 skreśla się wyrazy „Okres ten dla kandydata, który w żadnym zakładzie nie przepracował co najmniej jednego roku, nie może być krótszy od jednego roku.”;
- 109) w art. 204:
 a) w § 4 skreśla się wyrazy „jeżeli jest to gospodarczo i społecznie uzasadnione”,
 b) dodaje się § 5 w brzmieniu:
 „§ 5. Statut spółdzielni może przewidywać wynajmowanie lokali mieszkalnych i użytkowych w budynkach stanowiących własność spółdzielni.”;
- 110) art. 205 otrzymuje brzmienie:
 „Art. 205. § 1. Statut spółdzielni powinien określać zasady ustalania kolejności przydziału lokali członkom, a także zasady doboru najemców lokali w budynkach stanowiących własność spółdzielni.
- § 2. Statut spółdzielni może określać przypadki, w których osoba prawna może uzyskać przydział lokalu mieszkalnego lub być najemcą takiego lokalu w budynkach stanowiących własność spółdzielni.”;
- 111) skreśla się art. 206;
- 112) w art. 208 skreśla się § 5, 5a i 6;
- 113) skreśla się art. 214;
- 114) w art. 218:
 a) § 3 otrzymuje brzmienie:
 „§ 3. Obowiązki przewidziane w art. 208 § 1 członek wykonuje przez:
 1) wniesienie wkładu mieszkaniowego według zasad określonych w statucie w wysokości odpowiadającej różnicy między kosztem budowy przypadającym na jego lokal a uzyskaną przez spółdzielnię pomocą ze środków publicznych (umorzeniem części kredytu zaciągniętego przez spółdzielnię na sfinansowanie kosztu budowy lokalu),
 2) uiszczanie innych opłat związanych z użytkowaniem lokalu.”;
- b) § 4 otrzymuje brzmienie:
 „§ 4. W razie wygaśnięcia lokatorskiego prawa do lokalu spółdzielnia zwraca osobie upraw-

nionej wkład mieszkaniowy. Należność z tego tytułu powinna stanowić taką samą część wartości lokalu zaktualizowanej w sposób przewidziany w art. 229 § 1, jaką część wartości lokalu stanowił wkład mieszkaniowy w dacie przydziału lokalu. Roszczenie o zwrot wkładu jest zbywalne i podlega egzekucji.”,

c) dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Członek otrzymujący przydział lokalu, do którego wygasło prawo innej osoby, wnosi wkład mieszkaniowy w kwocie wyliczonej osobie uprawnionej.”;

115) po art. 218 dodaje się art. 218a w brzmieniu:

„Art. 218a. § 1. Członkowi może przysługiwać tylko jedno spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego.

§ 2. W razie nabycia prawa do więcej niż jednego spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego członek jest obowiązany w ciągu trzech miesięcy od daty wezwania go przez spółdzielnię zlikwidować stan sprzeczny z przepisami § 1. Po bezskutecznym upływie tego terminu właściwa spółdzielnia podejmuje uchwałę o wygaśnięciu później uzyskanego prawa.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio, gdy prawo do więcej niż jednego spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego uzyskują małżonkowie, chyba że mają oni z przyczyn uzasadnionych osobne miejsca zamieszkania.”;

116) w art. 219:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Na pisemne żądanie członka spółdzielnia obowiązana jest, w terminie określonym w statucie, dokonać przekształcenia przysługującego członkowi prawa na własnościowe prawo do lokalu. Oświadczenie spółdzielni powinno być pod rygorem nieważności złożone w formie pisemnej.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Wraz z przekształceniem uprawnień, o których mowa w § 1, członek jest obowiązany w terminie określonym przez spółdzielnię wnieść wkład budowlany w wysokości odpowiadającej równowartości lokalu ustalonej w sposób przewidziany w art. 229 § 1. Na poczet wymaganego wkładu budowlanego zalicza się wkład mieszkaniowy członka przeliczony w sposób przewidziany w art. 218 § 4. Szczegółowe zasady rozliczeń z tytułu przekształcenia uprawnień lokatorskich na własnościowe określa statut spółdzielni.”;

117) w art. 222 po wyrazie „likwidacji” dodaje się wyrazy „lub postępowania upadłościowego”;

118) skreśla się art. 225;

119) w art. 229:

a) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Z równowartości własnościowego prawa do lokalu ustalonej w sposób przewidziany w § 1 potrąca się nie wniesioną przez członka część wkładu budowlanego, a w przypadku gdy nie został spłacony kredyt zaciągnięty przez spółdzielnię na sfinansowanie kosztów budowy danego lokalu — potrąca się kwotę nie spłaconego kredytu wraz z odsetkami.

§ 1b. Przysługująca uprawnionemu równowartość własnościowego prawa do lokalu ustalona w sposób przewidziany w § 1 i 1a, nie może być wyższa od kwoty, jaką spółdzielnia jest w stanie uzyskać od następcy obejmującego dany lokal w trybie przetargu.”,

b) w § 3 w pkt 2 wyrazy „art. 221 § 1” zastępuje się wyrazami „art. 221”;

120) w art. 229¹ § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Spółdzielnia jest obowiązana uiścić osobie uprawnionej równowartość nabytego prawa po potrąceniu należności wymienionych w art. 229 § 1 i 1a oraz z tytułu obciążenia hipoteką.”;

121) w art. 231 po wyrazie „likwidacji” dodaje się wyrazy „lub postępowania upadłościowego”;

122) w art. 238:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Spółdzielnia mieszkaniowa może lokale użytkowe przydzielać członkom (osobom fizycznym lub prawnym) lub wynajmować zgodnie z postanowieniami statutu. Z chwilą przydziału powstaje spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, jako ograniczone prawo rzeczowe, do którego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.”,

b) skreśla się § 2 i 4;

123) art. 239 otrzymuje brzmienie:

„Art. 239. Postanowienia art. 238 stosuje się odpowiednio do garaży stanowiących samodzielne lokale użytkowe oraz do miejsc postojowych w wielostanowiskowych lokalach garażowych.”;

124) w Części II wyraz „Naczelna” zastępuje się wyrazem „Krajowa”;

125) art. 240 otrzymuje brzmienie:

„Art. 240. § 1. Spółdzielnie mogą zakładać związki rewizyjne i przystępować do takich związków. Liczba założycieli związku rewizyjnego nie może być mniejsza niż dziesięć.

§ 2. Celem związku rewizyjnego jest zapewnienie zrzeszonym w nim spółdzielniom pomocy w ich działalności statutowej.

§ 3. Do zadań związku rewizyjnego należą:

1) przeprowadzanie lustracji zrzeszonych spółdzielni,

- 2) prowadzenie na rzecz zrzeszonych spółdzielni działalności instruktażowej, doradczej, kulturalno-oświatowej, szkoleniowej i wydawniczej,
- 3) reprezentowanie interesów zrzeszonych spółdzielni wobec organów administracji państwowej i organów samorządu terytorialnego,
- 4) reprezentowanie zrzeszonych spółdzielni za granicą,
- 5) inicjowanie i rozwijanie współpracy między spółdzielniami oraz współdziałanie z placówkami naukowo-badawczymi,
- 6) wykonywanie innych zadań przewidzianych w niniejszej ustawie oraz statucie.

§ 4. Związek rewizyjny nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru sądowego i działa na podstawie niniejszej ustawy oraz statutu, który powinien w szczególności określać:

- 1) nazwę i siedzibę związku,
- 2) cel i przedmiot działania związku,
- 3) zasady i tryb przyjmowania, wykreślenia, wykluczania członków oraz wypowiedzania członkostwa,
- 4) zasady i tryb wyboru organów związku oraz ich zadania i kompetencje,
- 5) zasady i tryb wyznaczania lustratorów.

§ 5. Statut związku nie może zastrzegać dla organów związku uprawnień stanowiących i nadzorczych wobec zrzeszonych spółdzielni, z wyjątkiem określonych w niniejszej ustawie.”;

126) po art. 240 dodaje się art. 240a w brzmieniu:

„Art. 240a. Związki rewizyjne mogą przeprowadzać badanie sprawozdań finansowych w trybie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o badaniu i ogłaszaniu sprawozdań finansowych oraz biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 1991 r. Nr 111, poz. 480, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 i z 1994 r. Nr 4, poz. 17), bez obowiązku spełnienia wymagań, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. b) i c) tej ustawy.”;

127) art. 241 otrzymuje brzmienie:

„Art. 241. Krajowa Rada Spółdzielcza prowadzi rejestr związków rewizyjnych. Zasady prowadzenia rejestru i dane w nim uwidocznione określa Krajowa Rada Spółdzielcza.”;

128) art. 242 otrzymuje brzmienie:

„Art. 242. § 1. Związek rewizyjny ulega likwidacji:

- 1) wskutek zmniejszenia się liczby członków, poniżej wskazanej w statucie lub w ustawie,

- 2) na mocy uchwały ogólnego zebrania przedstawicieli (zjazdu) podjętej zwykłą większością głosów,
- 3) na podstawie orzeczenia sądu wydanego na wniosek Krajowej Rady Spółdzielczej, w wypadku gdy związek swoją działalnością rażąco narusza prawo lub postanowienia statutu.

§ 2. W wypadku określonym w § 1 pkt 1 i 2 zarząd związku rewizyjnego niezwłocznie zawiadamia sąd rejestrowy, Krajową Radę Spółdzielczą i wyznacza likwidatora. Likwidatorem może być członek ostatniego zarządu.

§ 3. Wniosek Krajowej Rady Spółdzielczej, o którym mowa w § 1 pkt 3, powinien zawierać wskazanie likwidatora związku rewizyjnego.”;

129) art. 243 otrzymuje brzmienie:

„Art. 243. § 1. Spółdzielnie mogą zakładać związki gospodarcze i przystępować do takich związków.

§ 2. Celem tych związków jest prowadzenie działalności gospodarczej na rzecz lub w interesie zrzeszonych spółdzielni.

§ 3. Do związków gospodarczych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółdzielni, których członkami zgodnie ze statutem są wyłącznie osoby prawne, oraz art. 241.”;

130) skreśla się art. 244—256;

131) art. 257 otrzymuje brzmienie:

„Art. 257. § 1. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Tytule stosuje się odpowiednio przepisy Części I z wyjątkiem art. 24 § 4, art. 32 i 33, a w odniesieniu do związków rewizyjnych także art. 67, 75—78 oraz przepisów ustawy dotyczących udziałów i wkładów. Przepisy art. 42 stosuje się odpowiednio również do uchwał rady związku.

§ 2. Lustrację związków spółdzielczych, na podstawie przepisów określonych w art 91—93, przeprowadza Krajowa Rada Spółdzielcza.”;

132) w Tytule II w Części II wyrazy „Naczelna Rada Spółdzielcza” zastępuje się wyrazami „Krajowy Samorząd Spółdzielczy”;

133) art. 258 otrzymuje brzmienie:

„Art. 258. § 1. Najwyższym organem samorządu spółdzielczego jest Kongres Spółdzielczości zwoływany co 4 lata.

§ 2. Kongres Spółdzielczości zwołuje Krajowa Rada Spółdzielcza, która określa liczbę, zasady i tryb wyboru delegatów na Kongres.”;

134) po art. 258 dodaje się art. 258a w brzmieniu:

„Art. 258a. Kongres Spółdzielczości dokonuje oceny stanu spółdzielczości w Rzeczypospolitej Polskiej oraz warunków i możliwości jej rozwoju, uchwała statut Krajowej Rady Spółdzielczej, zasady finansowania jej działalności przez organizacje spółdzielcze, dokonuje wyboru członków Rady oraz określa zasady odwoływania jej członków.”;

135) art. 259 otrzymuje brzmienie:

„Art. 259. § 1. Naczelnym organem samorządu spółdzielczego jest Krajowa Rada Spółdzielcza.

§ 2. Do zadań Rady należy:

- 1) reprezentowanie polskiego ruchu spółdzielczego w kraju i za granicą,
- 2) współdziałanie z naczelnymi organami państwowymi w sprawach dotyczących ruchu spółdzielczego,
- 3) inicjowanie i opiniowanie aktów prawnych dotyczących spółdzielczości i mających dla niej istotne znaczenie,
- 4) badanie i ocena form, warunków, kierunków oraz wyników działalności ruchu spółdzielczego i przedstawianie informacji i wniosków naczelnym organom państwowym,
- 5) organizowanie działalności naukowo-badawczej, szkoleniowej i informacyjnej, propagowanie działalności kulturalno-oświatowej członków, podejmowanie inicjatyw związanych z rozwojem ruchu spółdzielczego w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym rozwoju spółdzielczości uczniowskiej oraz kształtowanie sprzyjających warunków dla rozwoju ruchu spółdzielczego,
- 6) inicjowanie i rozwijanie współpracy międzyspółdzielczej i szerzenie idei spółdzielczego współdziałania,
- 7) organizowanie postępowania rozjemczego w sporach między organizacjami spółdzielczymi,
- 8) współdziałanie ze związkami rewizyjnymi w realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy,
- 9) wykonywanie innych zadań przewidzianych w niniejszej ustawie i innych ustawach oraz zleconych przez Kongres.

§ 3. Krajowa Rada Spółdzielcza wykonuje przewidziane w ustawie funkcje zwią-

zku rewizyjnego w stosunku do spółdzielni nie zrzeszonych w takim związku.”;

136) po art. 259 dodaje się art. 259a w brzmieniu:

„Art. 259a. § 1. Krajowa Rada Spółdzielcza posiada osobowość prawną.

§ 2. Krajowa Rada Spółdzielcza działa na podstawie statutu, który określa szczegółowe zasady i tryb jej działania.

§ 3. Statut i jego zmiany stają się skuteczne po stwierdzeniu przez Sąd Wojewódzki w Warszawie w postępowaniu nieprocesowym ich zgodności z prawem. W razie stwierdzenia niezgodności Sąd wyznaczy Radzie termin do usunięcia lub zmiany postanowień niezgodnych z prawem.

§ 4. Statut podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

§ 5. W pracach organów Rady mogą uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele naczelnych organów administracji państwowej oraz przedstawiciele związków rewizyjnych.”;

137) skreśla się art. 260—265;

138) art. 266 otrzymuje brzmienie:

„Art. 266. Wydatki Krajowej Rady Spółdzielczej pokrywa się ze składek organizacji spółdzielczych według zasad określonych przez Kongres oraz z innych dochodów i darowizn.”;

139) skreśla się art. 267.

Art. 2. W ustawie z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. z 1991 r. Nr 89, poz. 403) w art. 5 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Nie uznaje się za praktyki monopolistyczne udzielanie przez spółdzielnię swoim członkom w obrotach z nimi bonifikat, ulg i innych korzyści ekonomicznych.”

Art. 3. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 i Nr 134, poz. 646 oraz z 1994 r. Nr 43, poz. 163) w art. 41:

1) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W razie przeznaczenia dochodu na powiększenie kapitału zakładowego lub akcyjnego płatnicy, o których mowa w ust. 4, pobierają zryczałtowany podatek dochodowy w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego o dokonanie wpisu o podwyższeniu kapitału zakładowego lub akcyjnego.”;

2) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W latach 1995—1997, w razie przeznaczenia dochodu na powiększenie funduszu udziałowego w spółdzielniach, pobierają one jako płatnicy, zry-

czaltowany podatek dochodowy w chwili wypłacenia tego dochodu członkom."

Art. 4. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o waloryzacji udziałów członkowskich w spółdzielniach i zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 83, poz. 373, z 1992 r. Nr 18, poz. 74 i Nr 80, poz. 406) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kwoty udziałów przeniesione z funduszu zasobowego nie mogą być wypłacone przed upływem 5 lat od daty podjęcia uchwały, o której mowa w art. 1 ust. 2. Kwoty te są wypłacane na zasadach i w terminach określonych w statucie spółdzielni."

Art. 5. W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 5, poz. 23 i Nr 6, poz. 29 oraz z 1994 r. Nr 1, poz. 3) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sprzedaż nieruchomości następuje z uwzględnieniem prawa pierwokupu stosownie do przepisów Kodeksu cywilnego oraz z uwzględnieniem prawa pierwszeństwa spółdzielni produkcji rolnej do użytkowanych przez nią nieruchomości rolnych przed dniem 31 grudnia 1993 r.";

2) w art. 39 w ust. 2 dodaje się drugie zdanie w brzmieniu: „Dotyczy to również spółdzielni produkcji rolnej, które użytkowały nieruchomości rolne przed dniem 31 grudnia 1993 r. i złożą wnioski o ich wydzierżawienie.".

Art. 6. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 163, Nr 80, poz. 368 i Nr 87, poz. 406) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 w ust. 4 w pkt 11 po wyrazach „w spółdzielniach” dodaje się wyrazy „i ich związkach”;

2) w art. 16 w ust. 1:

a) pkt 37 otrzymuje brzmienie:

„37) składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika nie jest obowiązkowa, z wyjątkiem składek organizacji spółdzielczych na rzecz związków rewizyjnych i Krajowej Rady Spółdzielczej, z tym, że górną granicę składki określi Minister Finansów na wniosek Krajowej Rady Spółdzielczej,";

b) w pkt 38 na końcu zdania dodaje się wyrazy „z tym, że wydatki ponoszone na rzecz członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną są kosztem uzyskania przychodów w części dotyczącej działalności objętej obowiązkiem podatkowym w zakresie podatku dochodowego,";

3) w art. 17 w ust. 1 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) dochody spółdzielczych związków rewizyjnych w części wydatkowanej w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na cele statutowe, z wyjątkiem działalności gospodarczej,".

Art. 7. W ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 163 i Nr 80, poz. 368) dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. W rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i innych spółdzielniach zajmujących się produkcją rolną przepisy ustawy stosuje się również do członków tych spółdzielni."

Art. 8. Postępowania wewnątrzspółdzielcze wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy toczą się według przepisów dotychczasowych.

Art. 9. Działające w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy Krajowy Związek Rolników, Kólek i Organizacji Rolniczych oraz Związek Rzemiosła Polskiego mogą przeprowadzać lustrację zgodnie z przepisami niniejszej ustawy. Do organizacji tych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące związków rewizyjnych.

Art. 10. 1. Spółdzielnie istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy dokonują zmian swoich statutów stosownie do wymagań ustawy i w trybie przez nią przewidzianym. Spółdzielnie dokonują zgłoszenia zmian statutów do sądów rejestrowych w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Do czasu zarejestrowania zmian statutów, postanowienia dotychczasowych statutów pozostają w mocy. W razie sprzeczności między nimi a przepisami niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.

3. Do czasu zarejestrowania zmian statutów walne zgromadzenia mogą podejmować uchwały również w obecności mniej niż połowy uprawnionych do podejmowania uchwał, chyba że dotychczasowe statuty stanowią inaczej.

Art. 11. Wysokość wkładu mieszkaniowego członka określona według zasad art. 218 § 3 ustawy, o której mowa w art. 1, spółdzielnie mieszkaniowe są obowiązane wprowadzić do swoich ksiąg rachunkowych i powiadomić o tym członków w terminie do dnia 31 grudnia 1995 r.

Art. 12. 1. Naczelna Rada Spółdzielcza w porozumieniu z przedstawicielami związków rewizyjnych i po zasięgnięciu opinii przedstawicieli związków zawodowych pracowników spółdzielczości oraz przedstawicieli ogólnokrajowych organizacji spółdzielczych zarejestrowanych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, ustali zasady i tryb powołania Komitetu Organizacyjnego I Kongresu Spółdzielczości oraz zasady i tryb wyboru delegatów na Kongres. Kongres powinien odbyć się w terminie do ewentualnie miesiąca od daty wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Obsługę organizacyjną I Kongresu zapewnia Naczelna Rada Spółdzielcza.

3. Koszty wyboru delegatów oraz organizacji I Kongresu Spółdzielczości, pokrywają organizacje spółdzielcze według zasad ustalonych przez Komitet Organizacyjny. Wydatki te stanowią koszty działalności organizacji spółdzielczych.

4. Do czasu powołania Krajowej Rady Spółdzielczej jej prawa i obowiązki wykonuje Naczelna Rada Spółdzielcza.

5. Krajowa Rada Spółdzielcza jest następcą prawnym Naczelnej Rady Spółdzielczej i przejmuje jej prawa i obowiązki.

Art. 13. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc art. 10—16, art. 19 ust. 1 oraz 5—7 ustawy z dnia 20 stycznia 1990 r. o zmianach organizacji i działalności spółdzielczości (Dz. U. Nr 6, poz. 36, Nr 11, poz. 74, Nr 29, poz. 175 i Nr 34, poz. 198, z 1991 r. Nr 83, poz. 373, z 1992 r. Nr 18, poz. 74 i Nr 80, poz. 406, z 1993 r. Nr 40, poz. 182 i z 1994 r. Nr 68, poz. 294).

Art. 14. Minister Finansów ogłosi w „Dzienniku Ustaw” jednolity tekst ustawy — Prawo spółdzielcze,

z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z tym że art. 3 i 6 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1995 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*